

## **SABN02, Psykologiskt försvar - individen och kulturen i totalförsvaret, 7,5 högskolepoäng**

*Psychological Defence- Individuals and Culture in Total Defence, 7.5 credits*

**Avancerad nivå / Second Cycle**

---

### **Fastställande**

Kursplanen är fastställd av Ledningsgruppen för Magisterprogram i totalförsvaret och civil beredskap och Magisterprogram i samhällsresiliens och totalförsvaret 2026-03-12. Kursplanen träder i kraft 2026-03-12 och gäller från och med höstterminen 2026.

### **Allmänna uppgifter**

Kursen ges som obligatorisk kurs inom Magisterprogram i totalförsvaret och civil beredskap, 60 högskolepoäng. Kursen är obligatorisk för filosofie magisterexamen i totalförsvaret och civil beredskap.

*Undervisningsspråk:* Svenska

Undervisningsspråket är svenska men inslag av engelskspråkig kurslitteratur och undervisning förekommer.

#### *Huvudområde*

Samhällsresiliens- och  
beredskapsstudier

#### *Fördjupning*

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på  
grundnivå som förkunskapskrav

### **Kursens mål**

För godkänt resultat på kursen ska studenten

### **Kunskap och förståelse**

- förklara psykologiskt försvar, det psykologiska försvarets historia och dess samtida huvudkomponenter, (1)
- redogöra för centrala begrepp inom psykologiskt försvar och aktuell forskning på området, (2)

- skilja mellan centrala samhällsaktörer med relevans för det psykologiska försvaret samt förklara deras olika roller, (3)
- redogöra för olika motåtgärder och metoder för hotbildsanalys inom ramen för psykologiskt försvar. (4)

### **Färdighet och förmåga**

- muntligt och skriftligt analysera sårbarheter och resiliens i relation till psykologiskt försvar, med utgångspunkt i en specifik kontext, (5)
- muntligt och skriftligt redovisa en psykologisk försvarsstrategi som innehåller en fördjupad diskussion kring hotbild, motåtgärder och relevanta aktörer i relation till en specifik kontext. (6)

### **Värderingsförmåga och förhållningssätt**

- utvärdera styrkor och svagheter i psykologiska försvarsstrategier när de appliceras i olika kontexter, och även ta i beaktande etiska aspekter, (7)
- kritiskt analysera samtida problem som rör otillbörlig informationspåverkan och psykologiska försvarsstrategier med utgångspunkt i aktuell forskning. (8)

### **Kursens innehåll**

Syftet med kursen är att ge fördjupad kunskap om det svenska psykologiska försvaret, dess historia och dess samtida huvudkomponenter. Efter genomgången kurs ska studenter visa övergripande förståelse för centrala begrepp, aktörer och metoder med relevans för psykologiskt försvar.

I kursen presenteras det samtida psykologiska försvaret utifrån dess fyra huvudkomponenter: resiliens, hotbildsanalys, avskräckning och strategisk kommunikation. Med utgångspunkt i distinktionen mellan externa hot och inre sårbarheter ger kursen fördjupad kunskap om det psykologiska försvarets uppgift i en demokratisk kontext, och i relation till centrala demokratiska värden. Nyckelbegrepp såsom desinformation, otillbörlig informationspåverkan och utländsk påverkan introduceras. Kursen diskuterar och problematiserar vidare olika aktörer – både statliga aktörer och civilsamhällesaktörer – i det psykologiska försvaret, samt deras specifika roller och uppgifter.

Kursen innehåller fallstudieövningar där studenterna erbjuds möjlighet att analysera sårbarhet och resiliens utifrån specifika kontexter samt utforska olika metoder för hotbildsanalys och motåtgärder, anpassade till kontexten. Studenter får också erfarenhet av att konstruera en egen strategi inom ramen för psykologiskt försvar och av att kritiskt analysera och utvärdera motåtgärder med utgångspunkt i aktuell forskning på området.

Innehåll/centrala teman:

- Psykologiskt försvar och demokratiska dilemman igår och idag
- Centrala begrepp inom psykologiskt försvar
- Resiliens och sårbarhet i en psykologisk försvarskontext
- Delad lägesbild och hotbildsanalys
- Kommunikation som ett verktyg
- Säkerhetspolitik och avskräckning i en informationskontext

## **Kursens genomförande**

Undervisningen består av föreläsningar, gästföreläsningar samt seminarier. Deltagande i seminarium är obligatoriskt. Vid utebliven närvaro anordnas uppsamlingsseminarium vid kursens slut.

## **Kursens examination**

Delkursen examineras genom ett individuellt skriftligt prov i slutet av kursen (7,5 hp).

På kursen erbjuds ordinarie prov, omprov i nära anslutning till det ordinarie provet samt ytterligare ett provtillfälle avseende kurser som avslutats under det gångna läsåret (uppsamlingsprov).

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

## **Betyg**

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd

Vid kursens start informeras studenterna om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

## **Förkunskapskrav**

Kandidatexamen motsvarande minst 180 högskolepoäng. Muntlig och skriftlig språkfärdighet motsvarande Svenska 3/B och Engelska 6/B från svenskt gymnasium är ett krav.

## **Övrigt**

Kursen ges i Helsingborg.

Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds minst två ytterligare provtillfällen på samma kursinnehåll.

Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen men i enlighet med gällande kursplan.